

Monumentnummer*: 511139

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 03 november 1998
Kadaster deel/nr 82625/38

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
Bloemendaal	Bloemendaal	Noord-Holland		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Bloemendaal	F			1030

Omschrijving**

Inleiding

Naar ontwerp van W. Hamdorff gebouwd LANDHUIS 'Schapenduinen' met bijbehorende TOEGANGSPARTIJ in een verstrakte, latere, vorm van de romantisch expressionistische bouwstijl die kenmerkend is voor het werk van de architect gedurende de jaren 1920-1930. Opdrachtgever van dit omvangrijke landhuis was Jacob Bierens de Haan. De bouw had plaats in de jaren 1930-1932. Het landhuis staat omringd door een gazon in een bosrijk terrein waarvan de hoofdtoegang ligt aan de Brederodelaan en een dienstingang aan de Schultzlaan. Het landhuis is na verkoop door de familie van de opdrachtgever tussen 1960 en 1992 onder meer in gebruik geweest als jongensinternaat en tehuis voor geestelijk gehandicapte kinderen. Sinds 1992 is het landhuis weer particulier bewoond. Rond 1963 verdween bij een verbouwing een zware rechthoekige schoorsteen in de noklijn van de zuidelijke vleugel.

Omschrijving

Op vrij, doch in hoofdvorm op L-vormig grondplan gebouwd landhuis in noord-zuidelijke hoofdrichting met aangebouwde dienstvleugel op het noorden. Het ten dele onderkelderde landhuis bestaat overwegend uit twee bouwlagen met kapverdieping. De kapverdieping bevindt zich in een uit zadel- en schilddaken samengestelde kap met gevarieerde kapvoet- en nokhoogte. De bedekking is uitgevoerd in een rode leipan. De nokken worden op twee punten (was drie) door zware rechthoekige schoorstenen doorbroken. In de diverse dakschilden bevinden zich dakkapellen, waarvan de meerdelige kapellen door glooiende killen worden afgesloten en de individuele kapellen door halve schilddaken. Naast deze kapvorm kenmerkt het landhuis zich door de toepassing van diverse in- en uitspringende - en soms diagonaal op de hoofdrichting geplaatste bouwvolumes met puntgevels.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De westzijde van het landhuis bevat de in portiek geplaatste hoofdingang. Aan deze zijde liggen op de parterre vooral de circulatieruimten en een aantal dienstvertrekken. De dienstvleugel aan de noordzijde bevat onder meer een garage en een voormalige chauffeurswoning. De onder zadeldak geplaatste chauffeurswoning bestaat uit parterre en kapverdieping en heeft een eigen toegangsdeur aan de noordzijde. De zuid- en in mindere mate ook de oostzijde van het landhuis bevatten op de parterre vooral woonvertrekken. De hoofdingang geeft via een evenwijdig aan de westelijke muur lopende gang toegang tot de hal met trappenhuis. Hal en trappenhuis worden samen met de direct hieraan grenzende vertrekken afgesloten door een hoger opgaand schilddak waarvan de noklijn geheel in beslag wordt genomen door de grootste van de eerder genoemde rechthoekige schoorstenen. Haaks op dit schilddak staat een zadeldak ter afdekking van de brede puntgevel die hal en trappenhuis aan de westzijde begrenst. Het muurwerk is opgetrokken uit rode diepgevoegde baksteen op donkerder trasraam. Ook de lekdorpels en lateien zijn uitgevoerd in dit rode metselwerk. De parterre heeft boven de vensters ontlastingsbogen met metselmozaïk in de spaarvelden. De grote verticale vensters van hal en trappenhuis hebben gebosseerd muurwerk in de omlijsting. Op een beperkt aantal punten, zoals in de zware ontlastingsboog boven de portiek, bij de grote verticale vensters van het trappenhuis en aan de bovenzijde van sommige pijlers, is gebruik gemaakt van zware blokken natuursteen. De in 1942 geplaatste sluitsteen in de ontlastingsboog boven de portiek bevat de naam Schapenduinen en een gesculptureerde voorstelling van bomen, schaapskooi, schapen en herder (beeldhouwster Nel Bakema). De vensters hebben verscheidene kozijnvormen, zowel met individueel draairaam als met twee of meer draairamen gekoppeld. In de langsgevens zijn de vensters van de verdieping steeds direct onder de overkragende gootlijst geplaatst. Gemeenschappelijk in de venstervorm is het aan twee zijden buiten de verticale stijlen uitspringen van onder- en bovendorpel. In het materiaalgebruik is een gemeenschappelijk kenmerk het toepassen van (geel geschilderd) hout voor de kozijnen en (wit geschilderd) staal voor de meerruits draairamen. Op de parterre bevindt zich een aantal grote vensters waar onderramen en bovenlichten worden gescheiden door een brede, buiten de verticale delen van het kozijn uitspringende latei. Op de parterre zijn de (onder)ramen veelal voorzien van luiken. Hal en trappenhuis worden op de parterre verlicht door drie gekoppelde verticale vensters. Na de overgang via een zware natuurstenen latei wordt deze verlichtingsfunctie vervuld door twee gekoppelde verticale vensters. De ramen in de vensterpartij van hal en trappenhuis hebben geel glas-in-lood. Hal en trappenhuis hebben in het muurwerk ten noorden van de grote vensterpartij nog een driezijdig stalen venster met oriel-achtig karakter. Aan weerszijden van de hoofdingang bevinden zich rechthoekige vensters waarvan de onderramen half rond zijn uitgebouwd. Deze uitgebouwde partijen rusten op natuurstenen consoles. De hoofdtoegangsdeur bestaat uit een getoogde paneeldeur, de garage heeft twee half getoogde schuifdeuren. De woonvertrekken aan de oost- en zuidzijde hebben een op de tuin gericht karakter wat onder meer tot uiting komt in het door de kapvoet overdekte terras in de zuid-oosthoek, het boven de erker gelegen dakterras met loggia aan de oostzijde en de dubbele terrasdeuren aan de zuidzijde.

Het interieur is grotendeels gaaf bewaard gebleven en bevat tal van vaste betimmeringen. Opmerkelijk zijn de gekleurde kozijntegels, de in gekleurde tegels uitgevoerde schouw van de salon en de geheel gaaf bewaard gebleven keukeninrichting. De aan de Brederodelaan gelegen hoofdtoegang tot het terrein bestaat uit een houten hekwerk dat wordt ingeleid door twee gebogen lage muren in rode baksteen. In elk van dit uit twee gebogen muren bestaande muurwerk zijn blokken natuursteen opgenomen met in het noordelijke blok het woord "Schapen" en in het zuidelijke blok het woord "Duinen".

Waardering

Het landhuis Schapenduinen met bijbehorende toegangspartij is van algemeen belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt als goed en gaaf bewaard voorbeeld van een groot landhuis in romantisch expressionistische stijl uit het Interbellum. Het landhuis is voorts van belang als onderdeel uit het oeuvre van de architect W. Hamdorff.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis